

Økonomiske beregninger

Betydningen for politiske beslutninger

Finanspolitisk netværk den 28. november 2016

Kontorchef

Morten Holm

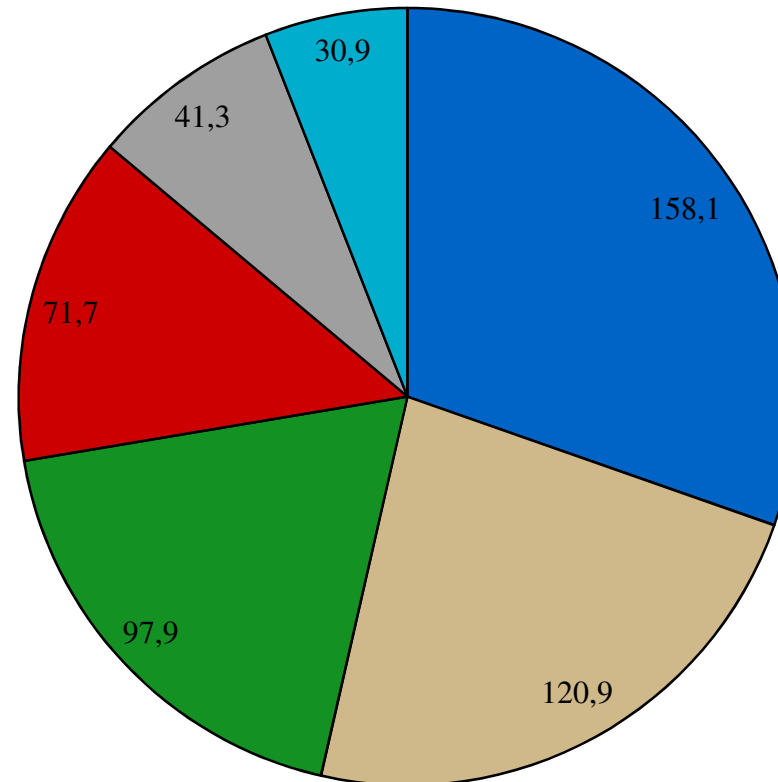
De Økonomiske Råds sekretariat

Dagsorden

1. Hvorfor regner vi ikke dynamiske effekter på vækst, beskæftigelse og offentlige finanser af offentlig forbrug?
2. Hvad kan økonomer sige om den årlige finanspolitik (strukturelle saldo)?

Offentlige forbrug fordelt på områder

Mia. kr., 2015

Regneprincip: Positive dynamiske effekter af en mindre offentlig sektor ...

- Regneprincip: Sænkes skat for 1 mia. kr. vil vi typisk regne med, at en del af skatteindtægterne kommer tilbage.
- Antagelse: Øges udgifter med 1 mia. kr. regner vi ikke med afledte effekter på de offentlige finanser
- Regneprincippet kan udfordres:
 - Danmark har en stor offentlig sektor, højt BNP og beskæftigelse og sunde offentlige finanser. En mindre offentlig sektor øger BNP, beskæftigelse og styrker finanser.
 - Fjerner vi alle afgifter på tobak og alkohol, og skærer i tilskud til sygehusvæsenet, så vil beskæftigelsen øges.

... skyldes vi mangler referenceforløb og empiri

- Principielt set bør alle adfærdsvirkninger medregnes, hvis vi har et referenceforløb og empirisk evidens.
- Referenceforløb:
 - Decentrale beslutninger afgør, hvordan offentlige udgifter anvendes.
 - Alle skatteændringer skal ifølge grundloven vedtages i folketinget
- Teori: Mange modsatrettede effekter
 - Tilskud til børnepasning kan øge forældres arbejdsudbud
 - Tilskud til kultur, svømmehaller øger værdien af fritid og reducerer arbejdsudbud
- Empirisk evidens: Effekter er langsigtede

Afslutning – offentlige forbrug

- Vi mangler detaljerede politiske prioriteringer af udgifter
- Vi kender ikke effekten af flere offentlige udgifter teoretisk eller empirisk
- Men det er problematisk i forhold til vores rådgivning af politikere og vores makroøkonomiske vurderinger, at vi ikke regner på dynamiske effekter af offentlige udgifter

Årlig finanspolitik: Den strukturelle offentlige saldo ...

(Tallet som kommer ind fra højre i budgetforhandlinger)

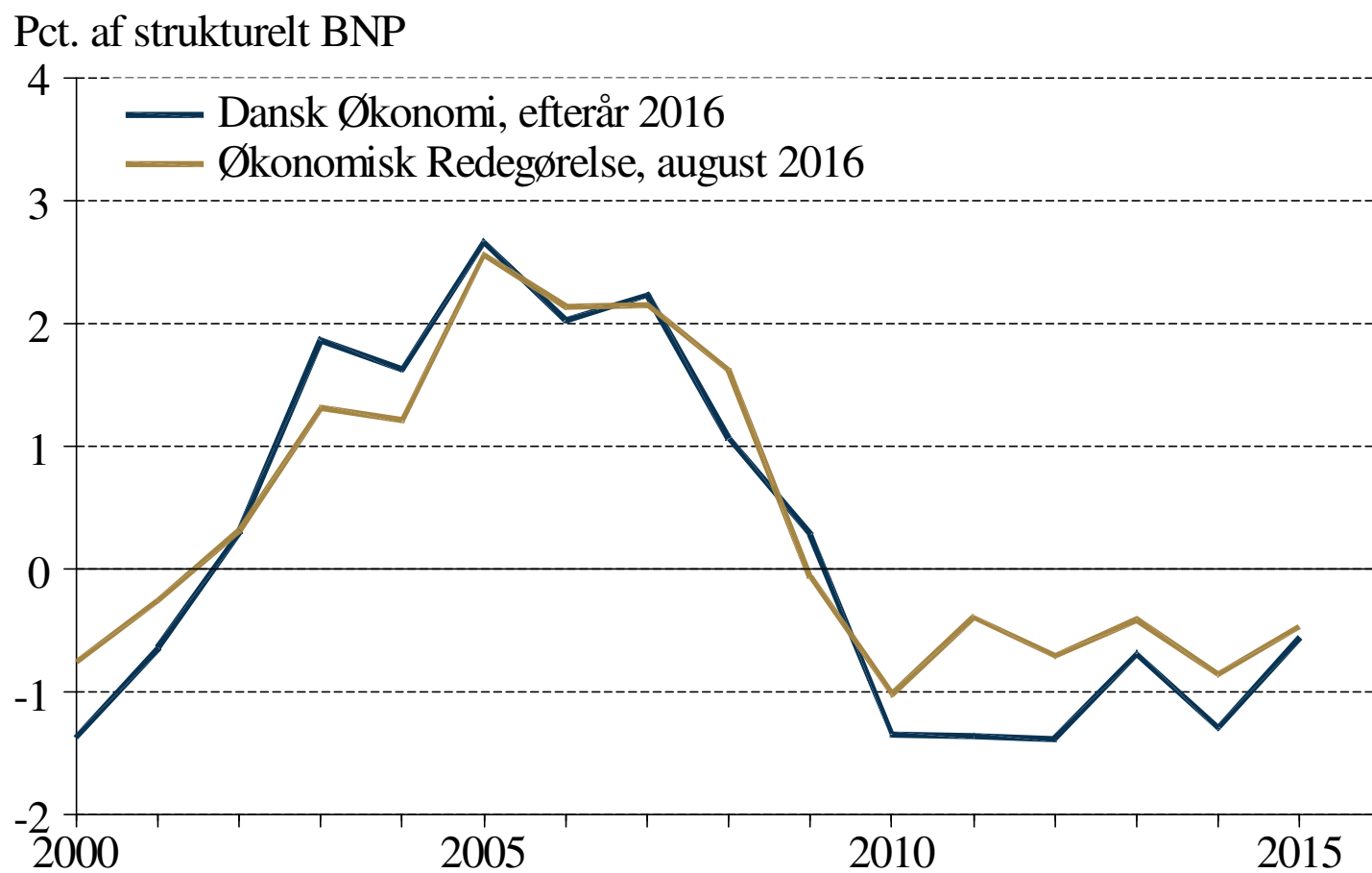
... er argumentet for en tom kasse

- Finanslovsforslaget for:
 - 2013: Finanspolitikken afspejler, at den strukturelle saldo skal forbedres med 1½ pct. af BNP i 2011 til 2013.
 - 2014: Finanslovsforslaget ligger med et underskud på 0,4 pct. af BNP tæt op ad grænsen for det strukturelle underskud i budgetloven på ½ pct. af BNP.
 - 2015: Også for 2015 er manøvrerummet i finanspolitikken udnyttet fuldt ud med et skønnet strukturelt underskud på ½ pct. af BNP svarende til grænsen i budgetloven.
 - 2016: For at overholde budgetlovens grænse for strukturelle underskud er råderummet i finanspolitikken derfor reduceret med 3 mia. kr. i 2016.
 - 2017: Den strukturelle saldo skønnes at udvise et underskud på 0,4 pct. af BNP

Strukturel saldo er en hypotetisk størrelse

- Danmarks Statistik opgør den faktiske offentlige saldo. Den kan opgøres objektivt men svinger meget.
- Den strukturelle saldo er et bud på de offentlige finanser i en normal situation (konjunkturer, pensionsskat mv. er normalt). Hypotetisk størrelse – kan opgøres på mange måder.
- I budgetloven har siden 2014 været en underskudsgrænse på $\frac{1}{2}$ pct. af BNP eller ca. 10 mia. kr. ved finanslovsforslaget
- Finansministeren bestemmer, hvordan den skal beregnes.

Strukturel saldo

Afslutning: Årlig finanspolitik

- **Problematisk en hypotetisk størrelse er styrende**
 - Vi udarbejder et præcist skøn for den strukturelle saldo, men de seneste to år har DØR og Finansministeriet revideret strukturel saldo i perioden 2000-2013 med gns. 0,7 pct. af BNP (14 mia. kr.) og 0,4 pct. af BNP (8 mia. kr.).
 - Finansministeriet: Saldo må ikke ændre sig frem mod finanslovsforslag
- **Ingen analytisk begrundelse for konstante underskud**
 - Stabiliseringspolitiske overvejelser, fordelingsmæssige overvejelser og samfundsøkonomi, forskydninger i befolkningssammensætning mv. kan begrunde udsving i saldo
- **Strukturel saldo er velegnet pejlemærke på mellemlang sigt**